

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ministři budou jednat o reformě Evropského soudu pro lidská práva

Zrychlení procesu

vyřizování tisíců stížností, jimiž je zavalen Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku, je cílem reformy, o níž budou ve středu a ve čtvrtek jednat ministři zahraničí 45 členských zemí Rady Evropy (RE). Za Českou republiku se místo zraněného ministra Cyrila Svobody zúčastní jeho náměstek Pavel Vošalík.

Evropský soud si na nárůst stížností stěžuje už delší dobu, letošní rok dokonce označil jako kritický. Loni obdržel 38.000 stížností, což je dvojnásobek počtu kauz, v nichž rozhodl; počet rozjednaných případů tak přesáhl 60.000.

"Ta čísla hovoří sama za sebe," řekl dnes ČTK vládní zmocněnec pro zastupování ČR před soudem Vít Schorm. Podle něj by bylo by dobré, kdyby i samy státy udělaly vše pro to, aby stížností ubylo.

Výrazně vzrostl i počet stěžovatelů na práci české justice. Loni jich bylo 874, zatímco v roce předchozím 465. Schorm odhadl, že v případě České republiky je nevyřízeno přes 1000 stížností. Dodal, že ministři budou jednat o reformním balíčku, v rámci něhož by se mohla například změnit úmluva o soudu a přijmout by se mohla různá doporučení členským zemím.

Vedení soudu upozorňuje na to, že kromě vynášení rozhodnutí v případech, které se týkají závažných nových skutečností porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, funguje i jako "filtr" pro nepřijatelné stížnosti. Tento problém by měl řešit nový protokol pro reformu soudních struktur a procedur, o jehož budoucnosti by mělo být definitivně rozhodnuto na summitu RE, který se příští rok uskuteční v Polsku.

V návrhu protokolu se například uvádí, aby jasně nepřijatelné stížnosti namísto tří soudců napříště posuzoval pouze jeden soudce za asistence civilního zpravodaje. U případů opakovaných strukturálních pochybení národní justice by pak jeho přijatelnost k dalšímu zkoumání, stejně jako verdikt, mohl vyřknout tříčlenný senát namísto současného sedmičlenného.

Odbavování by mělo být pružnější i díky širší formulaci podmínek posuzování stížností. Podle ní by soud mohl stížnost zamítnout v případech, v nichž stěžovatel "neutrpěl závažnou újmu", pokud "úcta k lidským právům" nezavazuje soud posoudit kauzu do hloubky.